

Introduktion ny mandatperiod Ekonomi

Eva Olin ekonomidirektör

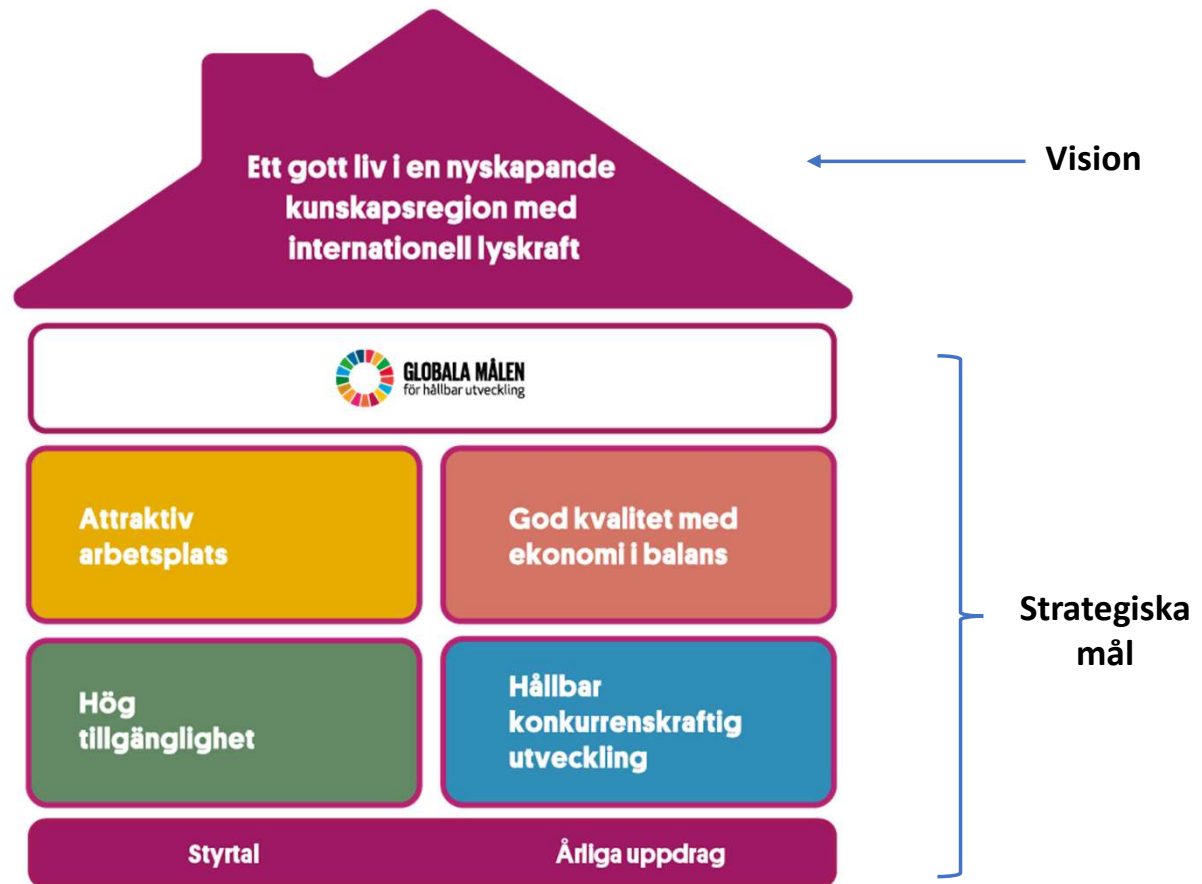
2023-01

Styrmodell

Ny styrmodell från 2023

Regionplan och budget

Enligt Kommunallagen ska:

- En budget upprättas för nästa kalenderår (budgetår)
- Budgeten innehålla en plan för verksamheten och ekonomin under budgetåret
- För verksamheten anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning
- För ekonomin anges de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning
- Budgeten ska också innehålla en 3-årig plan för ekonomin

Detta sammanställer vi i vårt övergripande styrdokument →

Regionplan
och budget

2023–2025

Beslutad av regionfullmäktige 2022-06-15

Strategiska mål, uppdrag, styrtal:

Svart = strategiskt mål

Rött = uppdrag

Grönt = styrtal

- **Strategiska mål** – långsiktiga som arbetar vi mot
- **Uppdrag** – anger vad verksamheterna ska arbeta med under året
- **Styrtal** – måluppfyllelse av styrtal visar om regionen närmar sig de strategiska målen
- Exempel Strategiskt mål:
 - Hög tillgänglighet
- Exempel Uppdrag:
 - Fortsätta arbetet med att korta ledtiderna och öka tillgängligheten i enlighet med vårdgarantin
- Exempel styrtal
 - Andelen väntande patienter som får sitt förstabesök inom 90 dagar
 - Andelen väntande patienter som får behandling eller operation påbörjad inom 90 dagar

	2019	2020	2021	2023
Andelen väntande patienter som får sitt första besök inom 90 dagar*	79 %	73 %	66 %	Värdet ska öka
Motivering: Vid en remiss till den planerade specialiserade vården ska patienten få en tid för besök inom 90 dagar.				
Enligt vårdgarantin ska 100 procent av dessa patienter få en tid inom 90 dagar. Målet för 2023 är ett delmål. Detta styrtal rapporteras av Akademiska sjukhuset och Lasarettet i Enköping till Sjukhusstyrelsen.				
Andelen väntande patienter som får sin behandling/operation påbörjad inom 90 dagar	71 %	58 %	55 %	Värdet ska öka
Motivering: Efter beslut om behandling ska patienten få en tid inom 90 dagar.				
Enligt vårdgarantin ska 100 procent av dessa patienter få en tid inom 90 dagar. Målet för 2023 är ett delmål. Detta styrtal rapporteras av Akademiska sjukhuset och Lasarettet i Enköping till Sjukhusstyrelsen.				

Region Uppsala

Planerings- och
uppföljningsprocessen

Hur
finansieras
regionen?

Regionen omsluter 21 mdkr

Hälsa och vård →

Sjukvården är den största verksamheten i Region Uppsala.

Kollektivtrafik →

Vi har det totala ansvaret för kollektivtrafiken i Uppsala län.

Kultur och bildning →

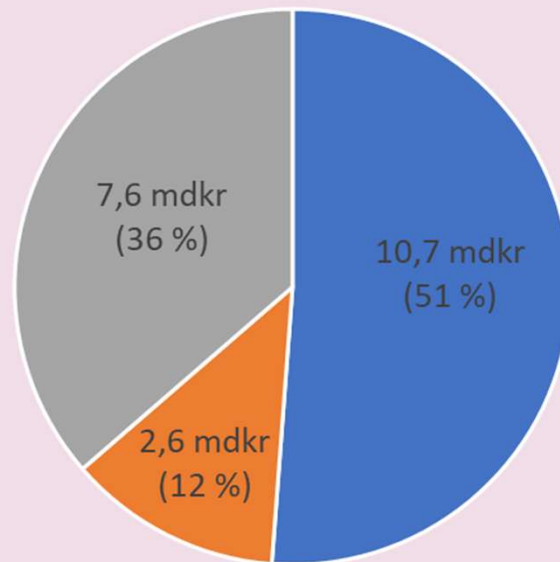
Vi samordnar utvecklingen av kulturen i Uppsala län och fördelar regionala och statliga medel till kommuner, kulturinstitutioner och det fria kulturlivet.

Regional utveckling →

Region Uppsala har en ledande roll i arbetet med att utveckla infrastrukturen, stärka näringslivet och skapa en hållbar och attraktiv region.

Så finansieras Region Uppsala

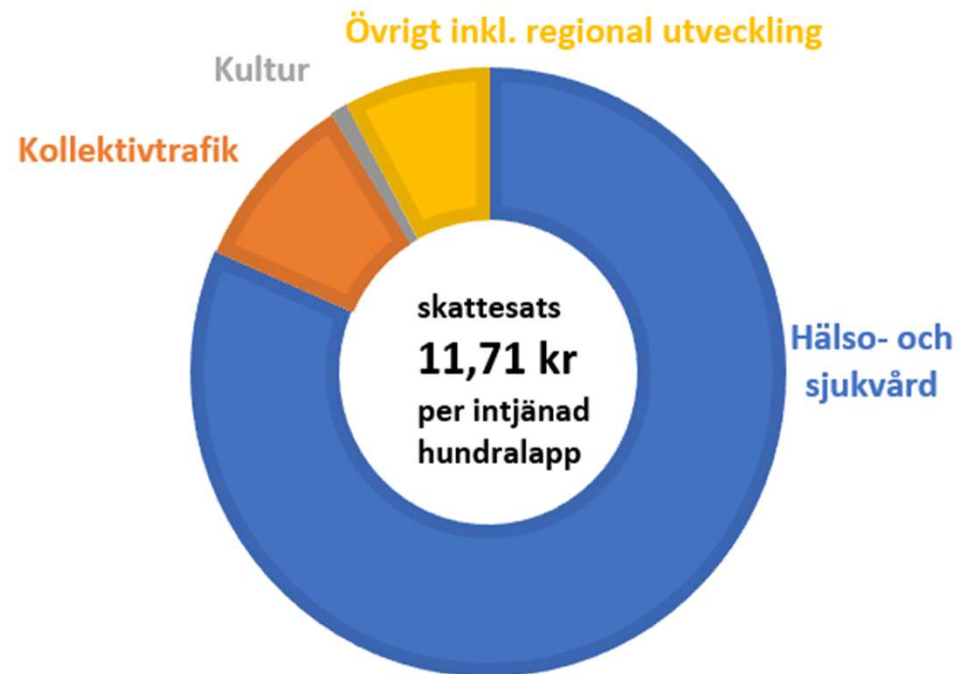
■ Skatteintäkter ■ Generella statsbidrag ■ Verksamhetens intäkter

Ekonomi

Regionskatten är den största intäktskällan

- Finansierar ungefär 70 procent av regionernas verksamhet.
 - För Region Uppsala 2020 finansierade skatterna cirka 54 procent eller knappt 11 miljarder kronor
- Varje region bestämmer själv hur stor regionskatten i länet ska vara och hur pengarna ska fördelas, **Region Uppsala = 11,71 kr för år 2023.**
- Regioner får också statsbidrag från staten. Vissa statsbidrag är generella (allmänna), andra får bara användas inom särskilda områden som staten pekar ut.
- Regionerna tar också betalt för en del tjänster, till exempel för sjukhusbesök och kollektivtrafik.

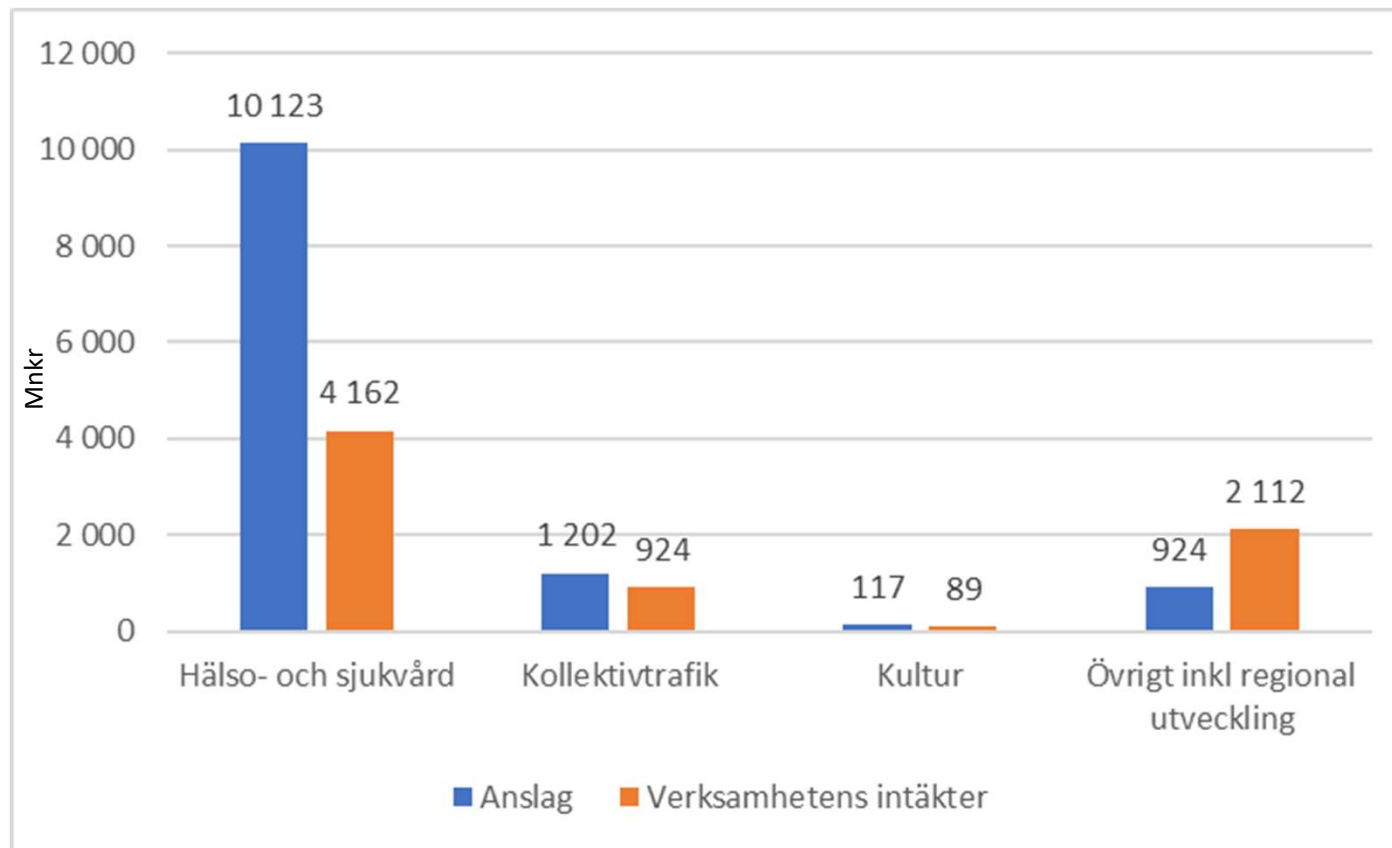
Vad finansierar en hundralapp?

Verksamhetens intäkter 2021, 7,6 mdkr

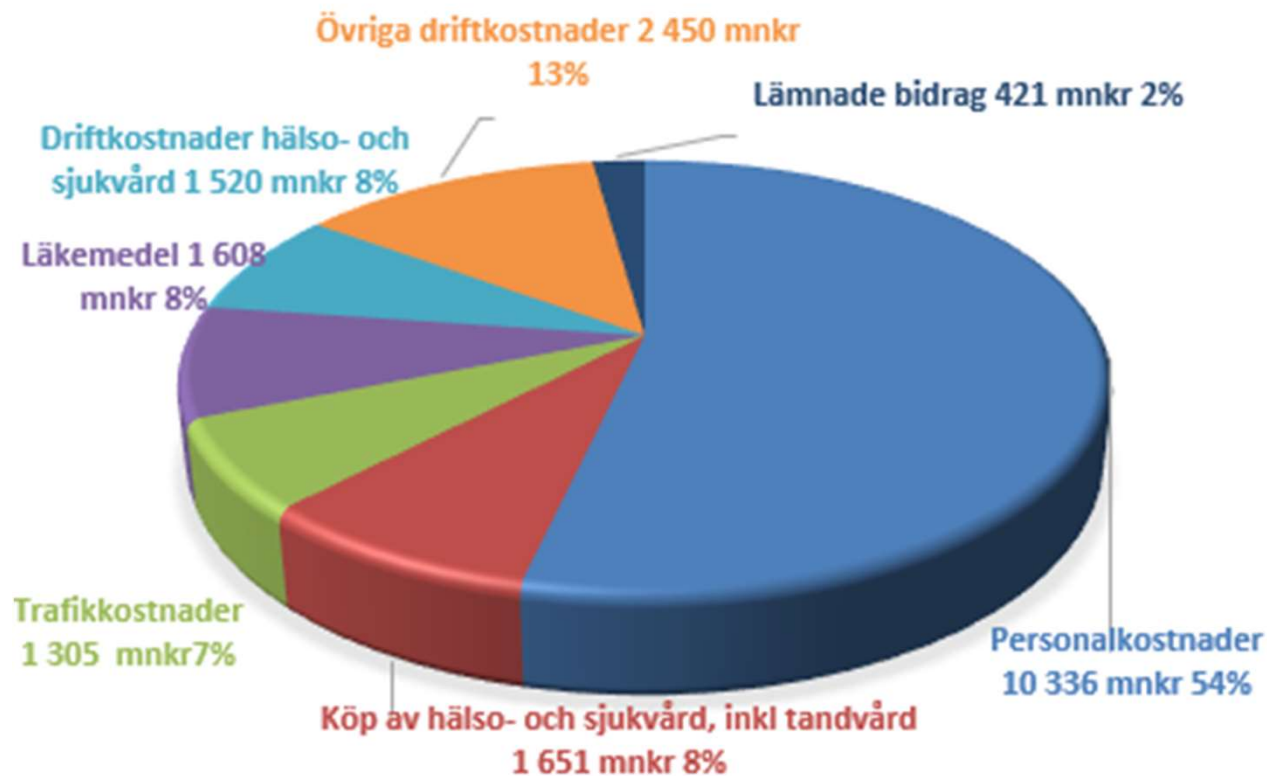
Verksamheternas finansiering inom Region Uppsala

Vilka
kostnader
finns?

Verksamhetens kostnader 2021, 19,3 mdkr

Investeringar

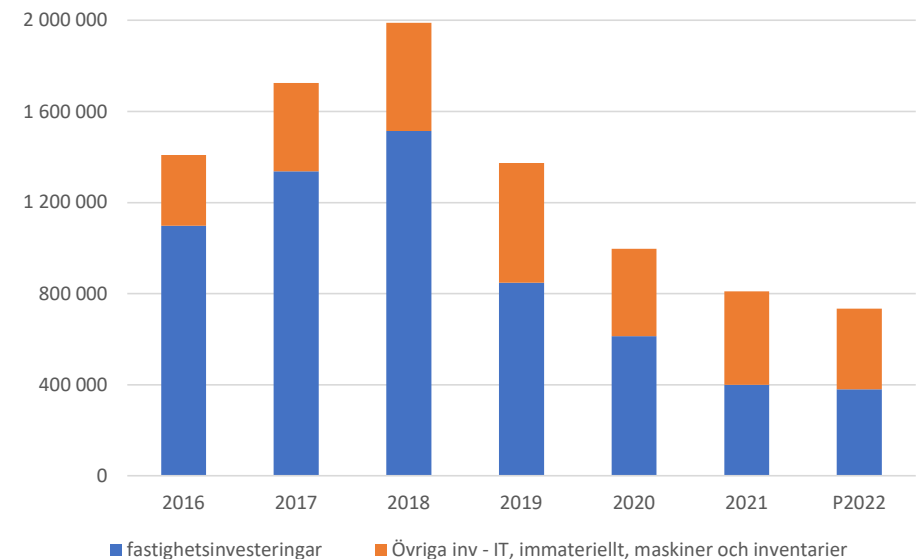

Verksamhetens investeringar

- För att bibehålla och utveckla Region Uppsalas förmåga att tillhandahålla välfärdstjänster behövs investeringar i verksamheten
- Region Uppsala är en **stor fastighetsägare** där byggnader och lokalers skick varierar
 - stort behov av reovering och nybyggnation kopplat till både tekniska behov och verksamhetsmässiga behov
- Verksamheten har stora behov av att kontinuerligt ersätta och uppgradera **medicinsk teknisk utrustning**
- Större investeringsbehov finns även **inom IT** kopplat till infrastruktur och till utveckling inom digitalisering

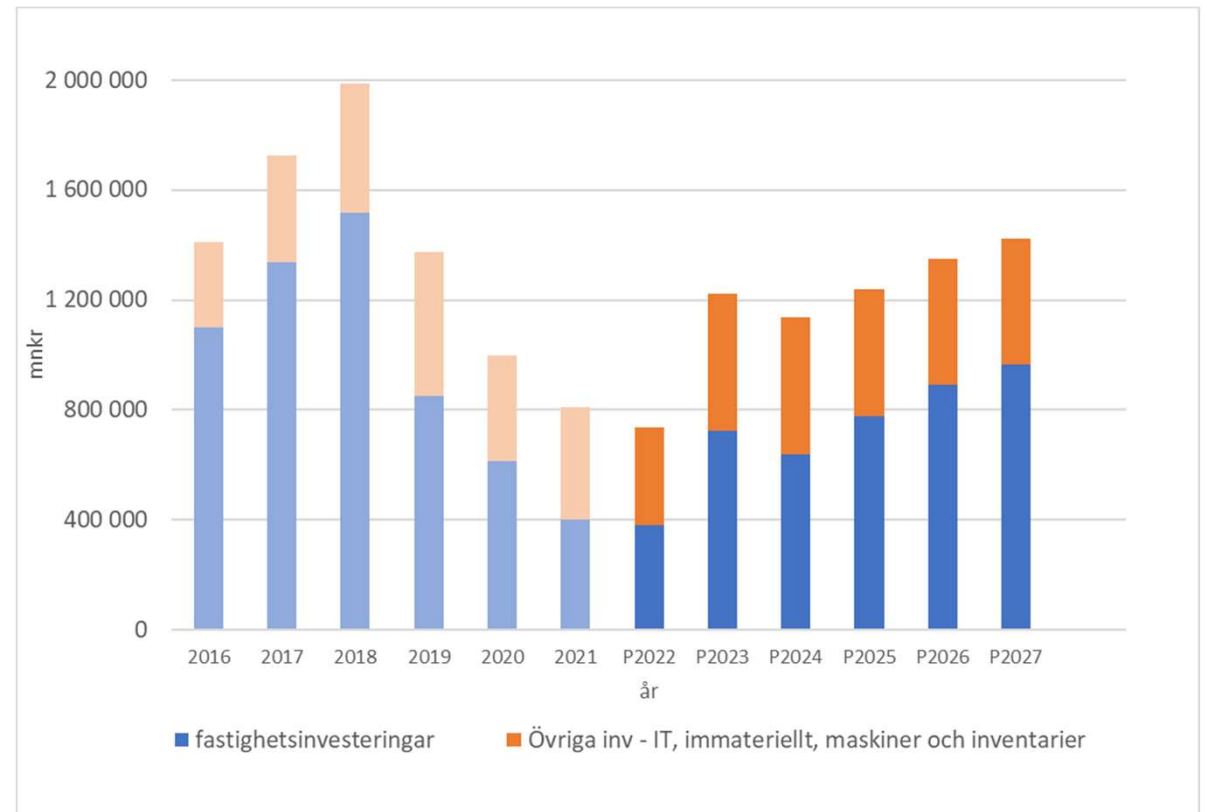
Verksamhetens investeringar 2016-2021

- Mellan 2016 och 2022 har Region Uppsala investerat cirka 9 miljarder kronor i byggnader och utrustning
- Exempel på genomförda stora investeringar:
 - nybyggnation av behandlingsbyggnad ing. 100/101
 - renovering av B14 och B11
 - ett flertal fastighetstekniska projekt för att bibehålla och förbättra den tekniska nivån i fastigheterna (el, brand, VVS, vent och energieffektiviseringsåtgärder)
 - Uppgradering av Cosmic
- Kostnaden för investeringarna i form av avskrivningskostnader fördelas ut under investeringarnas livslängd (3-40 år)

Verksamhetens investeringar – stora behov framåt

- Kommande år finns stora investeringsbehov inom Region Uppsala
- **Investeringsramen för 2024-2026 ligger totalt på 3,6 miljarder kronor – behoven är större**
 - Produktionskök
 - Effektiv och nära vård
 - Centralblocket
 - Spårvägsdepå
 - IT investeringar – infrastruktur och digitalisering
- Prioriteringar av behov behöver göras för att klara ta om hand de ekonomiska effekterna

Region Uppsalas
finansförvaltning

Region Uppsalas finansiella strategi

Övergripande finansiell strategi:

- möta det ökade likviditetsbehovet på kort och lång sikt
- säkerställa att vi inte belastar framtida generationer med dagens skulder

Omfattar

- ✓ Likviditetsförvaltning
- ✓ Kapitalförvaltning
- ✓ Skuldförvaltning

Aktiv finansförvaltning

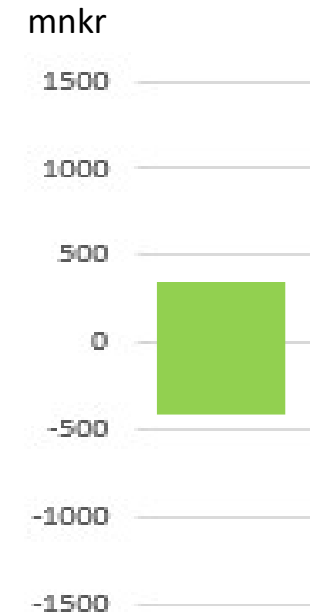
- Månatliga likviditetsprognoser (rullande 12 månader) samt årlig långtidsprognos
- placeringar görs i nära samarbete med Handelsbanken och SEB

Region Uppsalas likviditetsförvaltning

Likviditetsförvaltning

- Likvida medel mellan 300 mnkr och -400 mnkr
- Tillgång till korta krediter/kreditlöften
- Överlikviditet i ränte- och obligationsfonder med genomsnittlig kapital- och räntebindningstid max 1 år
- Likviditetsplaneringen som säkerställer god betalningsberedskap och likviditetshantering

Likviditet

Likvida medel på koncernkonto per 22-11-30 355 mnkr

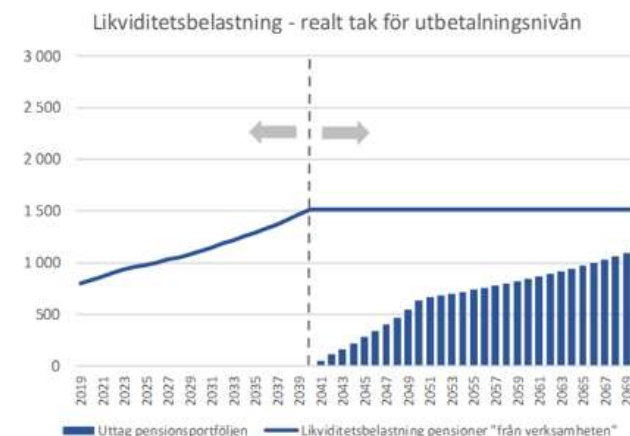
Region Uppsalas kortfristiga placeringar per 2022-11-30:

Nordea	197 mnkr
Handelsbanken	400 mnkr
SEB	301 mnkr
<hr/>	
Totalt	898 mnkr

Region Uppsalas långsiktiga kapitalförvaltning

Kapitalförvaltning

1. Andelen aktier uppgå till 55 % i pensionsmedelsportföljen samt 30 % i medelsportföljen
2. Avsättningar om 200 mnkr/år 2023 – 2025 till pensionsmedelsportföljen
3. Ev överlikvid placeras främst i medelsportföljen
4. Uttag från pensionsmedelsportföljen planeras från år 2040 för att täcka ökad likviditetsbelastning
5. Årlig översyn av avsättningsstrategin inför Regionplan och budget

Källa: Söderberg & Partners

Pensionsmedelsportföljen

Region Uppsala Pensionsmedelsförvaltningen per 2022-11-30

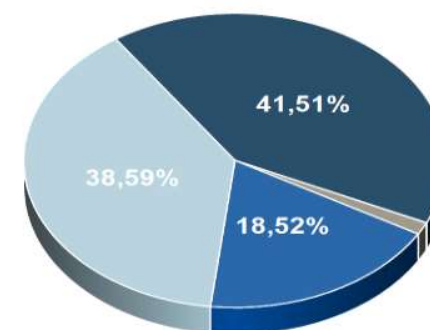
Tillgångsslag	Marknadsvärde	Vikt
Aktiemarknad		57,12 %
Svensk aktiemarknad	573 388 580	18,52 %
Global aktiemarknad	1 194 502 814	38,59 %
Räntemarknad		41,55 %
Svensk räntemarknad	1 284 819 260	41,51 %
Kassa	1 149 771	0,04 %
Alternativa investeringar		1,34 %
Alternativa investeringar	41 368 804	1,34 %
Totalt	3 095 229 228	100,00 %

Tillgångsslag	Månad			YTD		
	SHB	Index	Rel.	SHB	Index	Rel.
SHB Total	3,26	3,45	-0,19	-6,70	-6,95	0,25
Svensk aktiemarknad	7,52	7,28	0,24	-22,53	-20,66	-1,87
Global aktiemarknad	4,74	3,99	0,76	-1,42	0,09	-1,51
Svensk räntemarknad	0,55	1,38	-0,84	-2,94	-6,85	3,92
Alternativa investeringar	-0,93	0,00	-0,93	-0,26	0,03	-0,28
Övriga förvaltare	3,62	3,45	0,17	-7,57	-6,95	-0,62
Svensk aktiemarknad	8,13	7,28	0,85	-23,34	-20,66	-2,68
Global aktiemarknad	4,48	3,99	0,49	-3,94	0,09	-4,03
Svensk räntemarknad	0,84	1,38	-0,54	-3,33	-6,85	3,52
Total portfölj	3,43	3,45	-0,02	-7,12	-6,95	-0,17

Portföljens avkastning tar hänsyn till historiska innehav

Marknadsvärde 211231 **3 070 mnkr**
 + Överföring från ÖL **+250 mnkr**
 - Värdeminskning **-225 mnkr**
 Marknadsvärde 221130 **3 095 mnkr**

 Svensk aktiemarknad
 Global aktiemarknad
 Svensk räntemarknad
 Kassa
 Alternativa investeringar

Medelsportföljen

Region Uppsala Medelsförvaltning per 2022-11-30

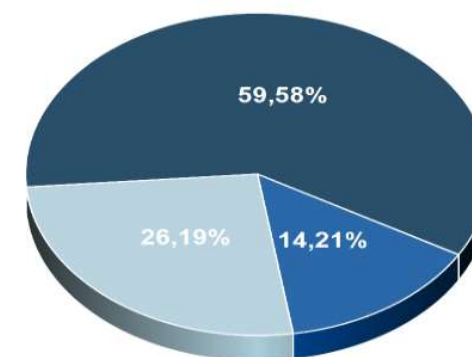
Tillgångsslag	Marknadsvärde	Vikt
Aktiemarknad		40,39 %
Svensk aktiemarknad	248 212 254	14,21 %
Global aktiemarknad	457 540 673	26,19 %
Räntemarknad		59,61 %
Svensk räntemarknad	1 041 043 244	59,58 %
Kassa	361 500	0,02 %
Totalt	1 747 157 670	100,00 %

Tillgångsslag	Månad			YTD		
	SHB	Index	Rel.	SHB	Index	Rel.
Region Uppsala Medelsförvaltning	2,45	2,53	-0,07	-5,00	-6,94	1,94
Svensk aktiemarknad	7,01	7,28	-0,27	-27,50	-20,66	-6,84
Global aktiemarknad	4,66	3,99	0,68	-2,26	0,09	-2,35
Svensk räntemarknad	0,46	1,38	-0,92	-2,69	-6,85	4,17
Övriga förvaltare	2,94	2,53	0,41			
Svensk aktiemarknad	8,39	7,28	1,11			
Global aktiemarknad	4,44	3,99	0,45			
Svensk räntemarknad	0,95	1,38	-0,43			
Uppsala Medel Total	2,66	2,53	0,13	-4,73	-6,94	2,21

Portföljens avkastning tar hänsyn till historiska innehav

Marknadsvärde 211231 670 mnkr
 + Överföring från Nordea +301 mnkr
 + Överföring från bank +800 mnkr
 - Värdeminskning -24 mnkr
 Marknadsvärde 221130 1 747 mnkr

■ Svensk aktiemarknad ■ Kassa
■ Global aktiemarknad
■ Svensk räntemarknad

Region Uppsalas skuldförvaltning

Skuldförvaltning

Minska finansieringsrisk:

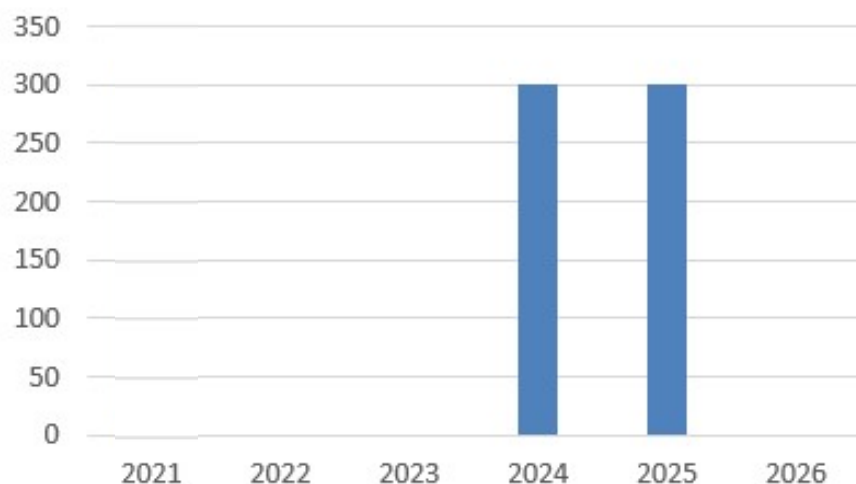
- Låneförfall sprids över tid
- Genomsnittlig kapitalbindstid på 2-4 år
- Enskilt lån max 10 år
- Max 40 % förfaller inom 12 mån

Minska ränterisk:

- Räntebindning sprids på olika löptider
- Genomsnittlig räntebindningstid på 2-4 år
- Räntebindning på enskilt lån max 10 år
- Max 40 % förfaller inom 12 mån

Skuldportföljen 2022-11-30

Befintlig skuldportfölj

Utveckling:

Skuldportfölj 1 jan 2022	600 mnkr
<u>Upptagande av nya lån</u>	<u>0 mnkr</u>
Skuldportfölj 30 nov 2022	600 mnkr

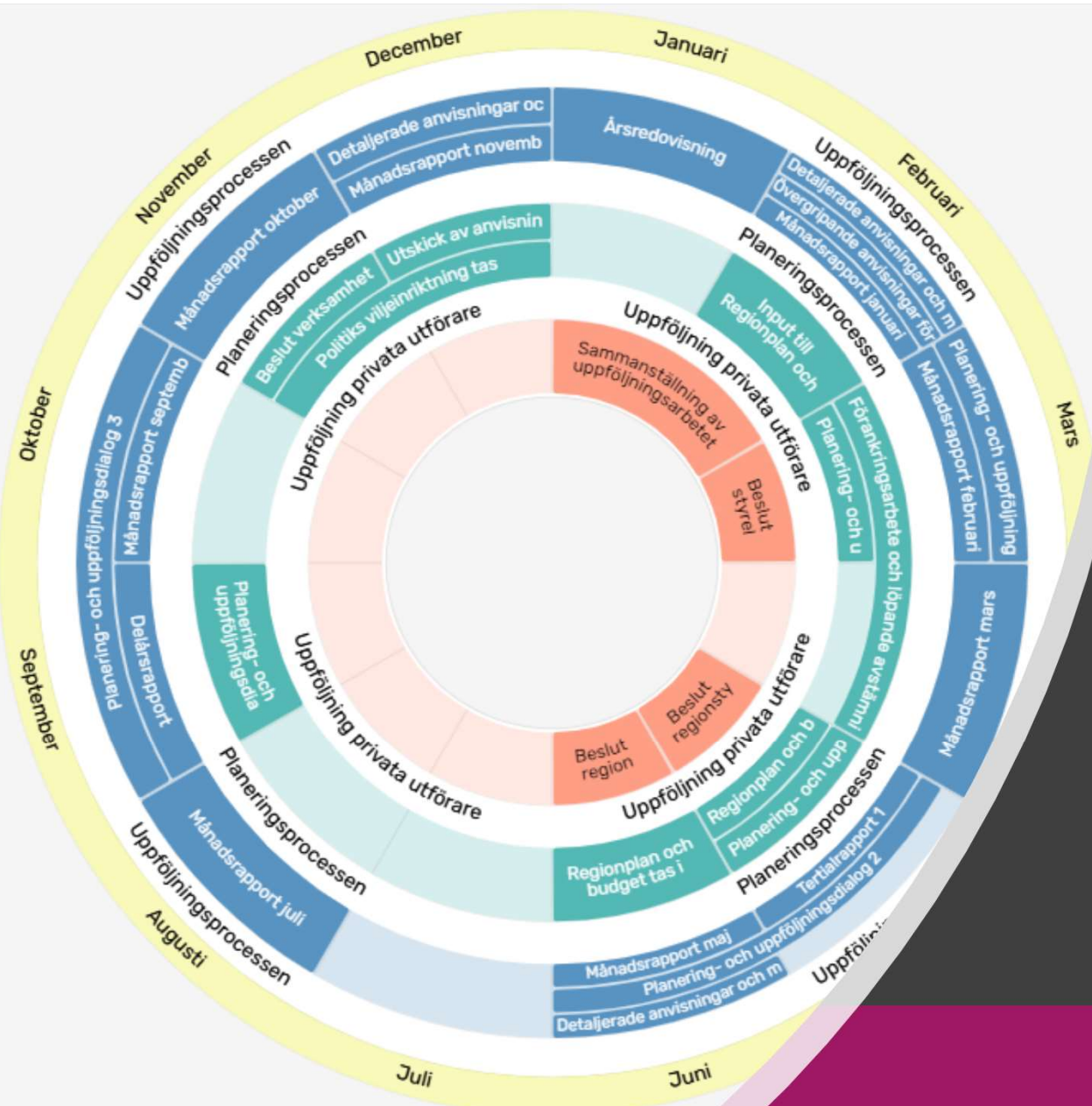
 Din portfölj SEK i 2022-12-06

 600,00M
Utestående Skuld

 2,13 År
Kapitalbindning

 2,13 År
Räntebindning

 0,89 %
Snittränta (senaste
12 mån)

Årshjul planerings- och uppföljningsprocess

Planeringsprocessen

Utskick anvisningar RPB samt budgetanvisningar och preliminära ekonomiska ramar per förvaltning

Politisk inriktning beslutas i RS

Workshop 1 koncernledning

Verksamhetsuppdrag tas fram under hösten och beslutas i november

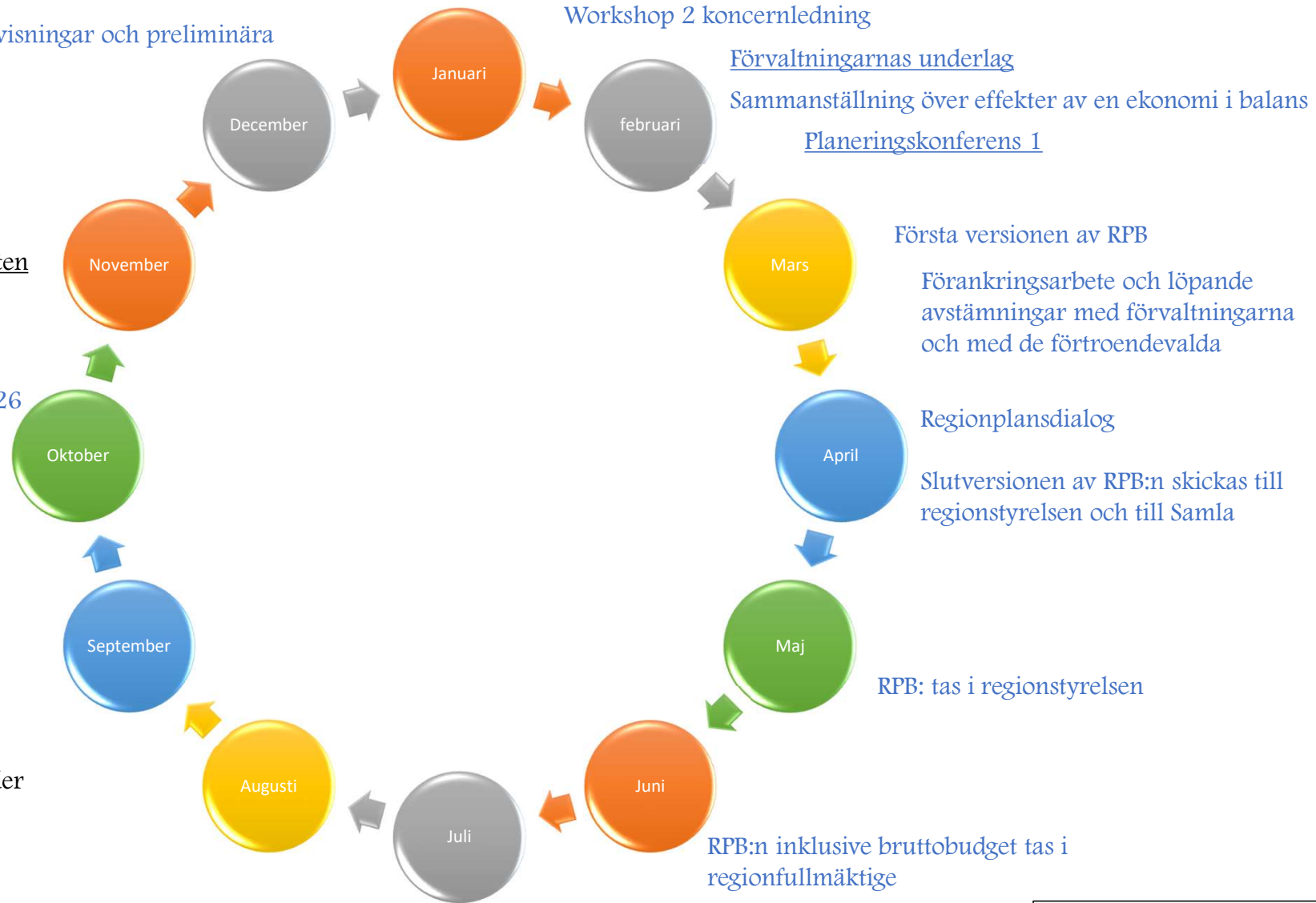
Planeringskonferens planperiod 2024-2026

Omvärldsdag tillsammans med länets kommuner

Framtagande av investeringsramar

Utskick av information kring Planeringsprocess RPB 2024-2026

Förvaltningarnas budgetar färdigställs under hösten för nästkommande år

Processen revideras löpande vid behov

Omvärldsdag

- Kommuner i Uppsala län, Region Uppsala
 - Politiker, tjänstemannaledning
- Utgångspunkt i Regional utvecklingsstrategi och en koppling till det kommande arbetet med Regionplan och budget.
- Exemplifieras bland annat hur Region Uppsala och kommunerna bidrar till regional utveckling

Framtagande av investeringsramar

- Syftar till att tidigare få en bild av vad regionen har för ekonomiskt utrymme för investeringar under kommande år
- Analys av driftskostnadskonsekvenser och investeringsutrymme

Planeringskonferenser i planeringsprocessen

- I syfte att fokusera på planering och uppföljning anordnas tre planeringskonferenser för förtroendemannaorganisationen
- Konferenserna har olika fokus vid respektive tillfälle men utgångspunkten är alltid:
 - En uppföljningsdel
 - En planeringsdel

December

Förvaltningarna får sina ramar

Februari

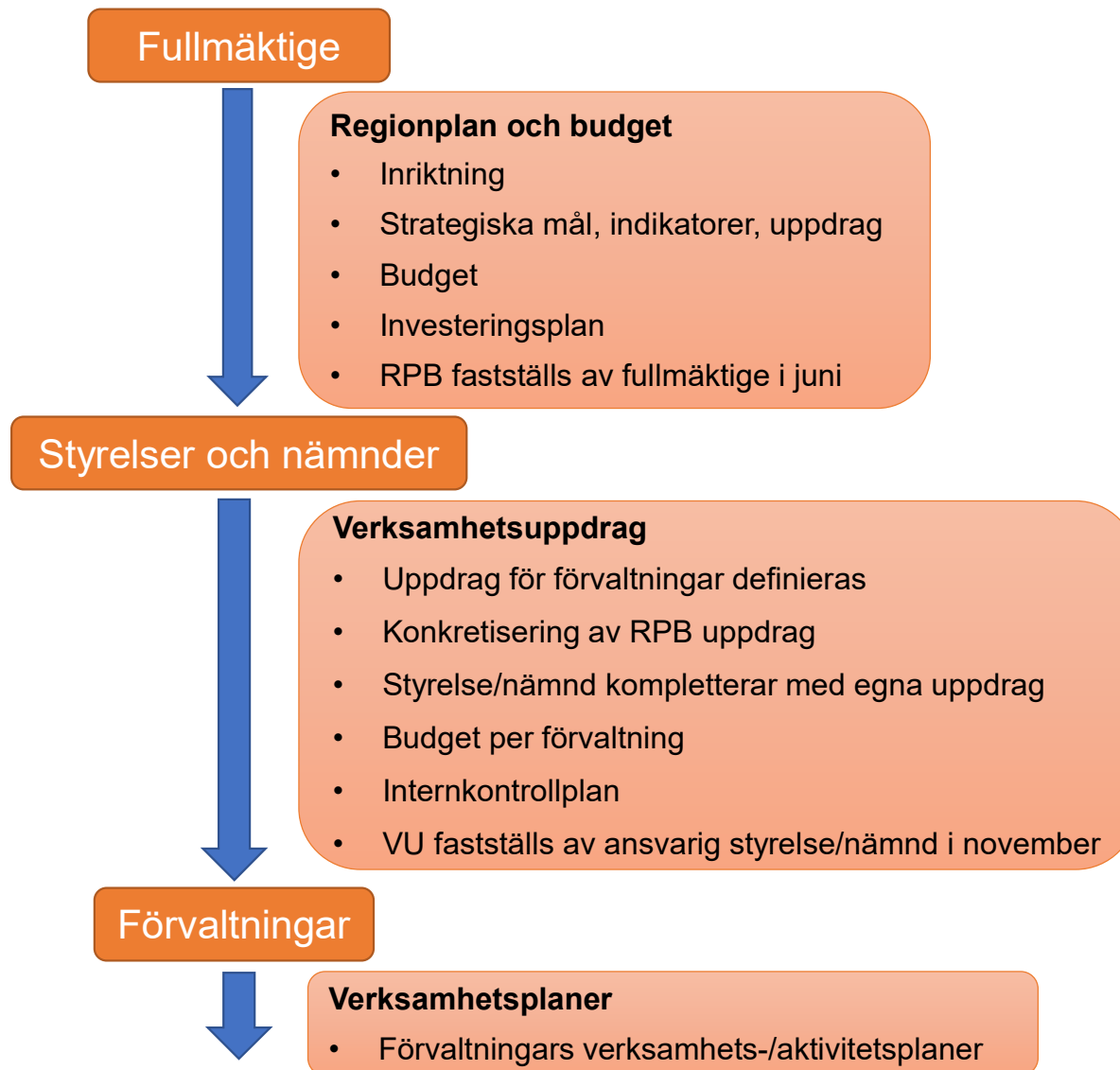
- Utgångspunkt en ekonomi i balans
- Utgångspunkt från antagna politiska direktiv
- Lämna en redogörelse över tillkommande kostnader
- Lämna en redogörelse över avgående kostnader
- Vilka åtgärder som behöver vidtas för att nå en budget i balans samt konsekvenser i verksamheten

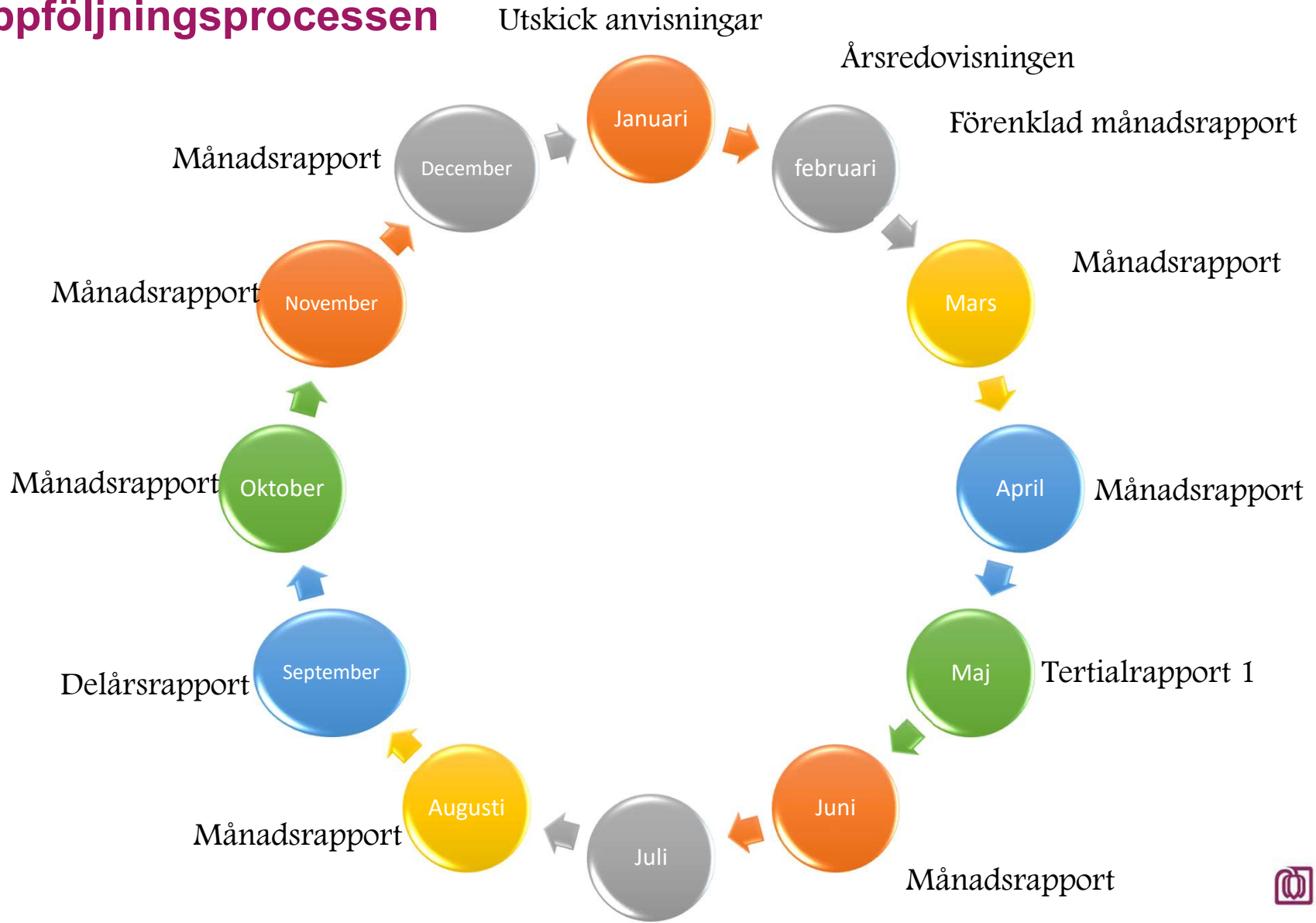
Februari/mars

- Sammanställning på regionövergripande nivå
 - Kostnadsökningar och kostnadsminskningar
 - Effektiviseringar och kostnadsminskningar
 - Effekter av ekonomi i balans

Hur RPB bryts ner

Uppföljningsprocessen

Rapporter uppföljning

- Förenklad månadsrapport
 - Lämnas in efter januari
 - Gäller endast förvaltningar med underskott året innan
 - Endast en årsprognos och en kortare analys
- Månadsrapporter
 - Lämnas alla månader utom för januari, juni och december
 - Medarbetare, ekonomi, produktion, tillgänglighet
- T1-rapport, delår, årsredovisning
 - Förutom uppföljning som görs i månadsrapport även uppdrag, indikatorer, intern kontroll

Dialoger

- Regionkontoret har en kontinuerlig dialog med förvaltningarna och bolag
 - För förvaltningar med prognostiserade underskott sker månatliga avstämningsmöten
- Det finns tre fastställda tillfällen för planerings- och uppföljningsdialoger
 - Fokus på uppföljning av innevarande år samt planering av kommande år
- Ständig dialog via styrelser/nämnd

Region Uppsalas ekonomi

Hur ser ekonomin ut för Region Uppsala?

Hur ser ekonomin ut för Region Uppsala?

Mnkr	Prognos 2022	Budget 2022	Utfall 2021	Budget 2021	Resultat 2020	Budget 2020	Resultat 2019	Budget 2019	Resultat 2018	Budget 2018
Resultat	817	205	1 048	124	602	45	-80	138	58	170

Förutsättningar 2023

Förändrade ekonomiska planeringsförutsättningar

- Inför 2023 är den ekonomiska situationen utmanande.
- Stigande inflation påverkar Region Uppsalas ekonomi.
- Mest påtaglig påverkan på **pensionskostnaderna** Den historiskt sett höga uppräkningsgraden av prisbasbeloppet och inflationen får en stor negativ påverkan på pensionskostnaderna
- **Beräknad kostnadsökningen 627 mnkr jämfört med ursprungligt budgetbeslut från juni**

Ökade skatteintäkter och ökade kostnader

- SKRs prognos i augusti uppvisar **högre skatteintäkter** än vad vi har i budget 2023
 - Skatteunderlaget visar en stark återhämtning trots prognos som en bromsande tillväxt. Fler sysselsatta, stigande timlön och höjda garantipensioner drar upp skatteunderlaget och ger ökade skatteintäkter.
 - **För Region Uppsala innebär det + 82 mnkr (-39 mnkr jmf aug)**
- Ökade kostnader - behov av att upprätthålla en viss nivå av vaccinering och provtagning, smittspårning avseende covid-19 fortsätter även 2023. Inga besked finns om kompensation från staten
 - **Vaccinering av riskgrupper 4 ggr/år, + 30 mnkr**
 - **Smittspårning/provtagning enligt nuvarande riktlinjer, +15 mnkr**
- Stor risk för ökade verksamhetskostnader under 2023 på grund av den höga inflationen.
 - **Buffert för ökade kostnader, + 37 mnkr**

Sammanfattning budgetförändringar

- Budgeterat resultat för 2023 på 150 mnkr kvarstår
- Buffert skapad för viss prisökningar, vaccination och smittspårning
- Medel avsatta för ökade pensionskostnader
- Användande av RUR sker endast om det vid utgången av 2023 finns ett negativt resultat
- Medel har överförts till den nya nämnden för regional utveckling.

Resultaträkning - netto	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Verksamhetens nettokostnad	-13 394	-14 364	-14 766	-15 280
Skatteintäkter	11 068	11 864	12 258	12 768
Inkomstutjämnings och generella statsbidrag	2 688	2 799	2 941	3 023
Finansnetto exkl. realiserade vinster	-156	-816	-323	-371
+/- realiserade vinster och förluster i värdepapper	50	65	68	70
ÅRETS RESULTAT	256	-452	178	209
Balanskravsjusteringar:				
+/- realiserade vinster och förluster i värdepapper	-50	-65	-68	-70
RESULTAT ENLIGT BALANSKRAVET	206	-517	111	141
Disponering av resultatutjämningsreserv		667		
RESULTAT ENLIGT BALANSKRAVET	206	150	111	141

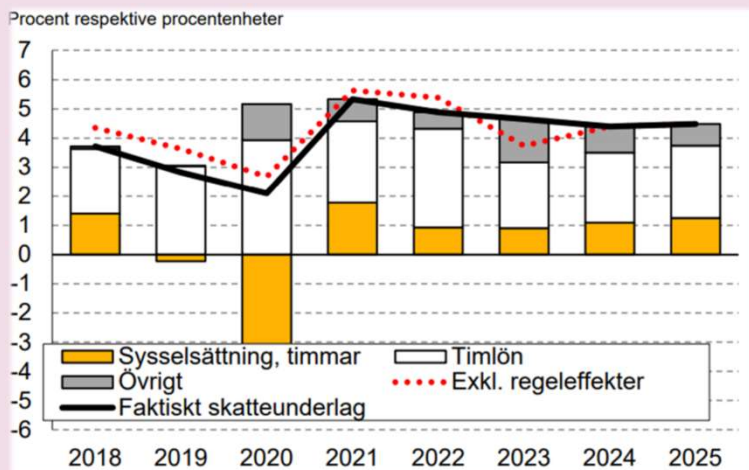
Några utmaningar framåt

Några utmaningar framåt

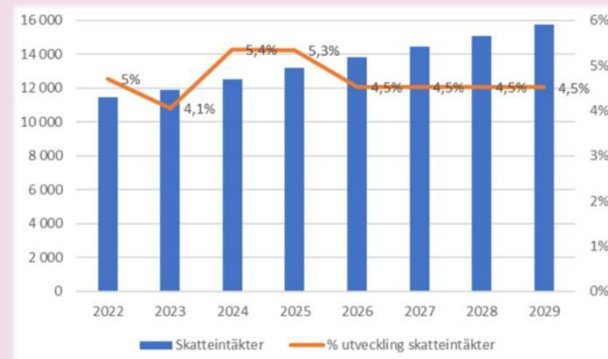
- Real utveckling av skatteunderlag
- Hålla intäkter uppe trafik och försäljning av vård
- Kompetensförsörjning- sjukvård och kollektivtrafik
- Kostnadsökningar drift
- Investeringar

Svag real framtida skatteutveckling

- Skatteunderlag växer i nominella termer med 4,6 % per år 2022-2025
- Ökning urholkas av kostnadsökningar för pensioner, varor och tjänster
- Realt sett en svag utveckling av skatteunderlag
- 2023 beräknas reallt skatteunderlag minska med 1,9 % jämfört med 2022

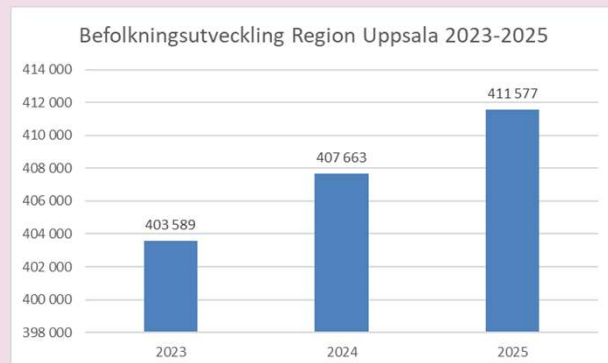

Prognos skatteutveckling i Region Uppsala 2022-2029

Procentuell förändring

	2021	2022	2023	2024	2025
Nominellt skatteunderlag	5,3	4,9	4,7	4,4	4,5
Prisökning	3,0	3,4	5,8	3,8	1,4
Reallt skatteunderlag	2,6	1,9	-1,9	0,6	3,1

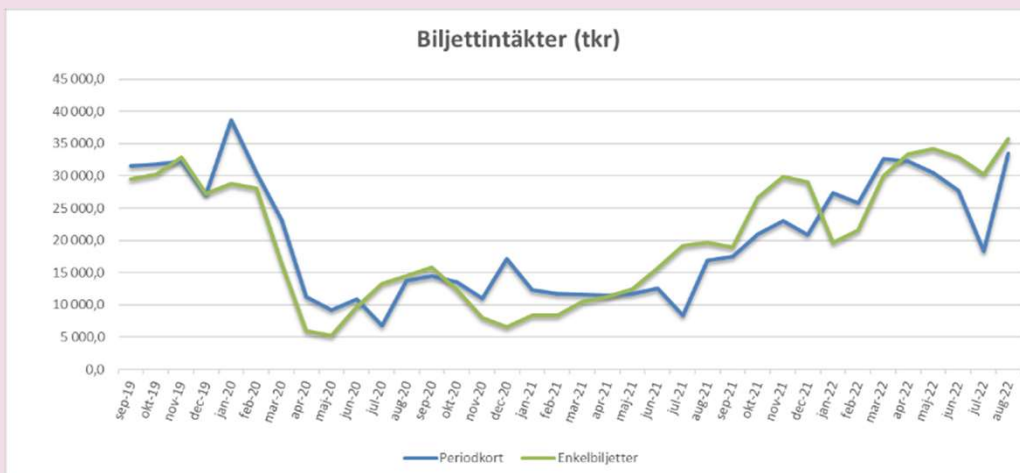
Källa: SKR, aug 2022

Källa: SCB, okt 2022

Hålla intäkter uppe-intäktsutveckling

Trafikintäkter

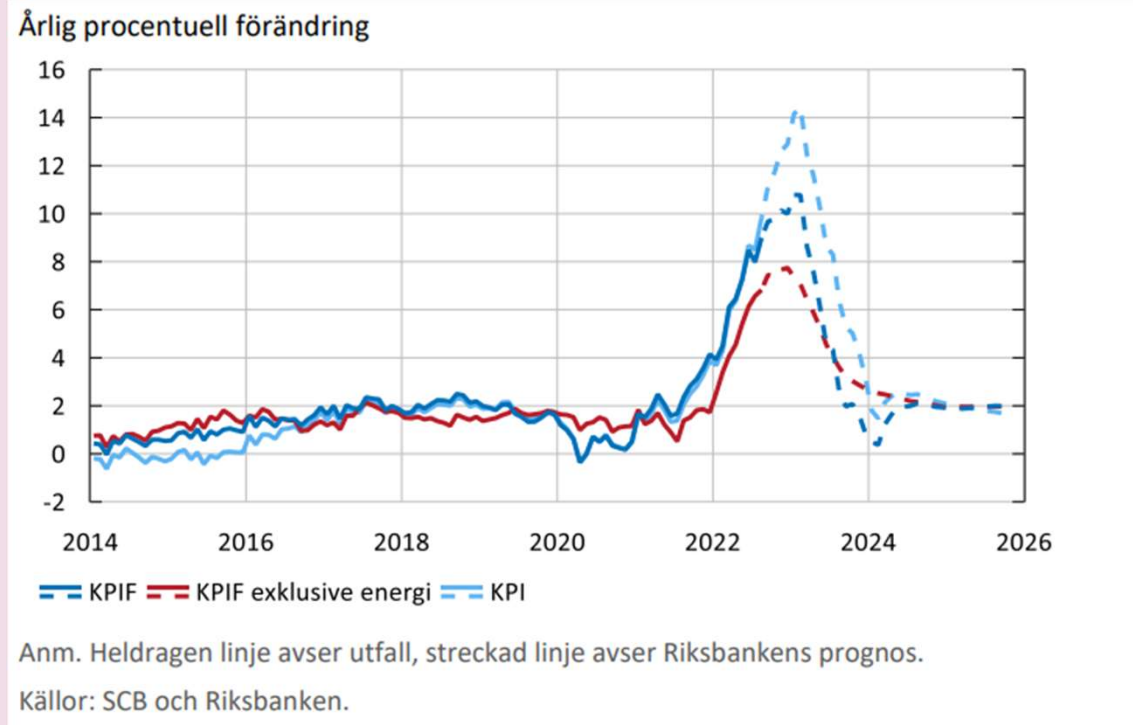
Intäkter från försäljning av vård

SJUKVÅRDSREGION
Mellansverige

Inflationen stiger ytterligare den närmaste tiden

- Inflationen har fortsatt att stiga snabbt under sommaren
- I augusti uppgick KPIF-inflationen till 9 %
- Riksbankens prognos KPIF-inflationen uppgår till nästan 11 % i början 2023
- Ökningstakterna förväntas dämpas mer påtagligt nästa år

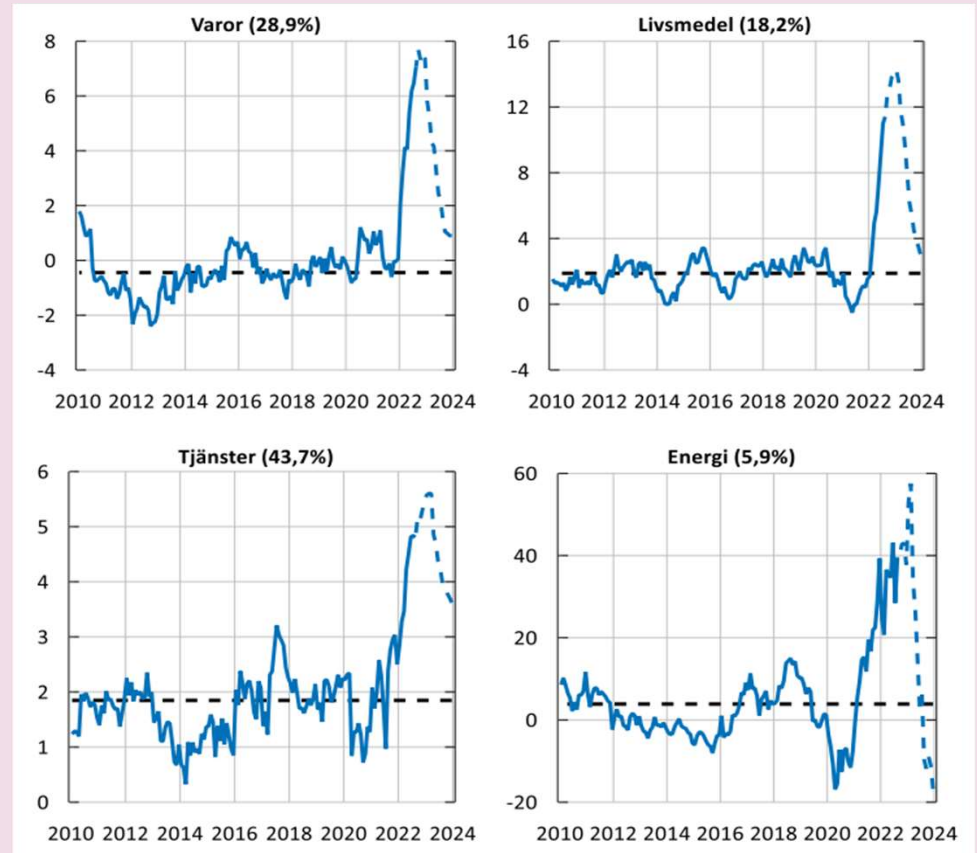
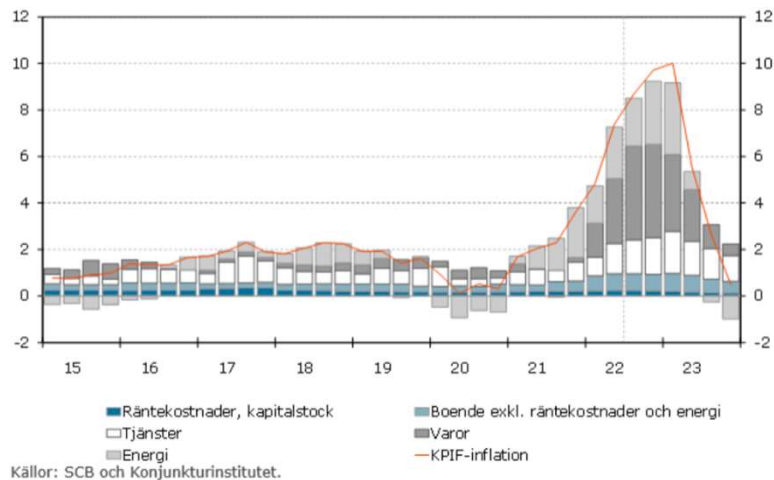
Källa: Riksbanken, sep 2022

Prognos för olika del-index för inflation 2022 - 2024

- Priserna inom livsmedel, andra varor och tjänster har stigit snabbt senaste året
- Kommande månader är det framför allt energi- och livsmedelspriserna som väntas fortsätta stiga
 - Mycket höga elpriser väntar i vinter

Bidrag till KPIF-inflationen

Procentenheter respektive årlig procentuell förändring, kvartalsvärden

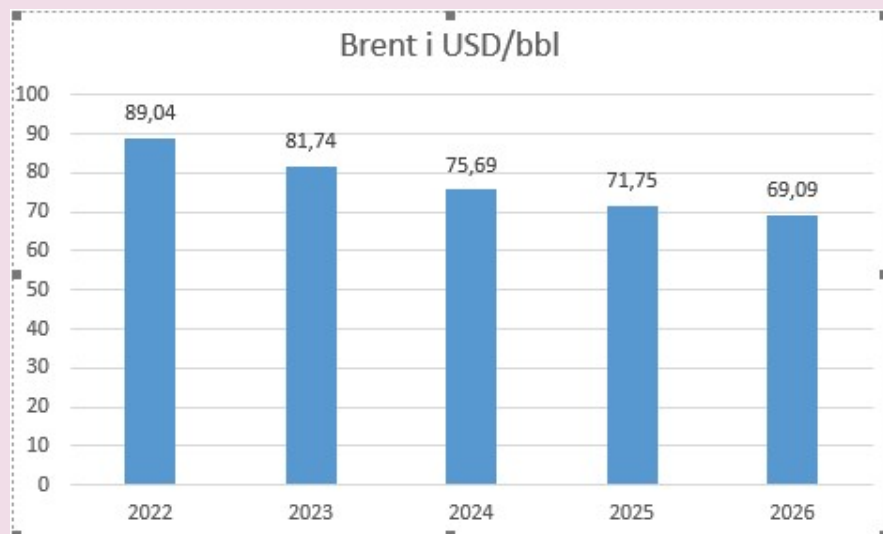
Källa: Riksbanken, sep 2022,
Konjunkturinstitutet, sep 2022

Ökad kostnadsutveckling

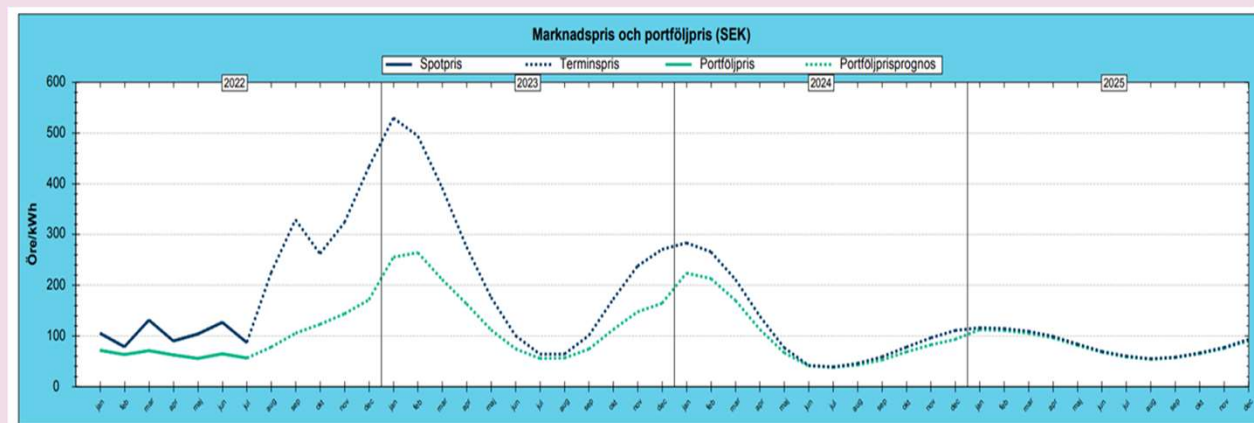

Viktigt att följa olika områden och vidta åtgärder

- Bränsle

- Media främst el

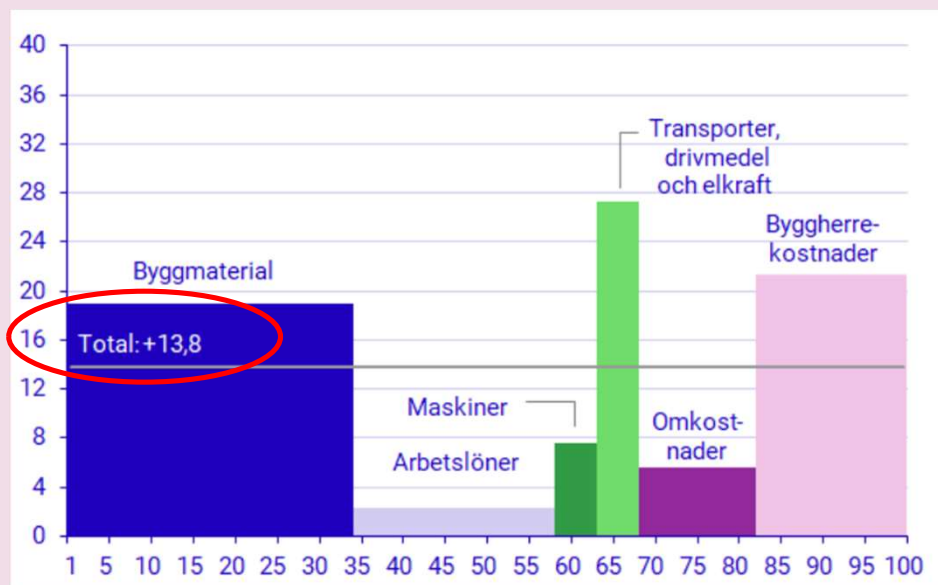

Inköp av elhandel görs genom portföljförvaltning av Entelios
85% av elen skall vara upphandlad/prissäkrad till innevarande kvartal
resterande del handlas till spotpris

Utveckling byggkostnadsindex ökade till 13,8% i augusti

Varuslag	Prisförändring i procent	
	Juli 2022– Augusti 2022	Augusti 2021– Augusti 2022
Armeringsstål	-3,7	+45,2
Järn och stål*	-1,9	+31,4
Golvmaterial	+2,2	+25,9
Elmateriel	+5,2	+23,5
Övrigt byggmaterial**	-1,7	+21,0
Snickerier	+0,9	+16,4
Betongvaror	-0,8	+16,2
Vitvaror	+0,0	+12,7
VVS-material	+3,6	+11,6
Material för målning	+1,6	+9,0
Trävaror	-2,6	+1,7
S:a för byggmtrl	+0,5	+18,9

Utveckling för olika produktionsfaktorer aug 2021– aug 2022:

Byggmaterial ökade med 18,9 %: Kostnaderna för järn och stål inklusive armeringsstål steg med 31,4 procent, vilket är den lägsta årsförändringen för dessa hittills under 2022. Även årsförändringarna för trävaror och betongvaror var lägre i augusti jämfört med juli. Kostnaden för trävaror ökade med 1,7 procent.

Transporter och drivmedel ökade med 27,2 %, största ökningarna inom elkraft och dieselolja

Källa: SCB

Investeringarna blir dyrare
 ↓
 ökad uppföljning investeringsråd
 ↓
 Ökade prioriteringar

Effekter på intäkter och kostnader

Region Uppsalas intäkter och kostnader om de förändras med +/- 1 procent

- Skatteintäkter 77 mnkr
- Riktade bidrag 19 mnkr
- Personalkostnader 55 mnkr
- Pensionskostnader 9 mnkr
- Inköp av varor och tjänster 62 mnkr

Kompetensförsörjning- Kostnaden för inhyrd personal 249 mnkr

Inhyrd personal i Region Uppsala, tkr

Konto_Kontotext ▲	Ack utfall	Ack budget	Ack utfall fg år	Bokslut fg år	Årsbudget	Årsprognos.	Budget-avvikelse årsprognos
Inhyrd personal, övriga	-207 073	-107 587	-117 539	-213 221	-151 755	-319 487	-167 732
Inhyrd personal, läkare	-41 820	-13 350	-32 066	-50 974	-20 163	-49 843	-29 680
	-248 893	-120 938	-149 605	-264 195	-171 918	-369 330	-197 412

Fortsatt negativ trend

- Brist på sjuksköterskor samt att behovet av långtidsvakanser inom vissa läkarspecialiteter kvarstår (AS)
- Fortsatt hög sjukfrånvaro, vakanta tjänster och svårt att rekrytera, ansträngd personalsituation (LE, AS, NVH)

Åtgärder för att minska inhyrning och skapa attraktiv arbetsplats

Skapa attraktiv arbetsplats
Arbetstidsmodeller
Öka chefsmandat
Ersättningar
Bemanningspool